

2010 scheme

QP CODE :103003

Reg. No.

First Professional BAMS (Part I) Degree Supplementary Examinations January 2022

Sanskrit - Paper II

Time: 3 Hours

Total marks:100

- Answer all questions to the point neatly and legibly • Do not leave any blank pages between answers • Indicate the question number correctly for the answer in the margin space
- Answer all parts of a single question together • Leave sufficient space between answers

1. व्याख्यात (10)

आत्मानदी संयमपूर्णतीर्था सत्योदका शीलतटा दयोर्मिः ।
तत्राभिषेकं कुरु पाण्डुनन्दन न वारिणा शुद्ध्यति चान्तरात्मा ॥
यथा भूमिस्तथा तोयं यथा बीजं तथाऽङ्कुरः ।
यथा देशस्तथा भाषा यथा राजा तथा प्रजा ॥
प्राणायामेन युक्तेन सर्वरोगक्षयो भवेत् ।
अयुक्ताभ्यासयोगेन सर्वरोगस्य सम्भवः ॥
हिताहितं सुखं दुःखमायुस्तस्य हिताहितम् ।
मानं च तच्च यत्रोक्तमयुर्वेद स उच्यते ॥

2. टिप्पणीः लिखत । (10)

चिकित्सामाहात्म्यम् आरोग्यस्य महत्वम् मृगया
प्राणायामः वैद्यकसंहिताः

3. अर्थम् उक्त्वा स्ववाक्येषु योजयत । (10)

यदा-तदा यावत्-तावत् प्रतिदिनम् अभितः

4. सन्दर्भम् उक्त्वा आशयं विशदयत । (10)

यस्य यदा विभवः स्यात्तस्य तदा दासतां यान्ति ।
तृष्णैका तरुणायते ।
लोकाः प्रपालकस्यापि यथा पुत्रस्य बन्धनम् ।
ऋते समुद्रादन्यःकोऽन्यः बिभर्ति वडवानलम् ।
अर्धेन कुरुते कार्यं सर्वनाशो हि दुःसहः ।

5. ग्रन्थोक्तरीत्या विशदयत । (5)

स्नानविज्ञानीयम्

6. सूचितकथां लिखत । (5)

ब्राह्मणीनकुलकथा

7. ग्रन्थोक्तरीत्या वर्णयत । (5)

प्रज्ञापराधः

8. सन्दर्भम् उक्त्वा आशयं विशदयत । (5)

विकारो धातुवैषम्यं साम्यं प्रकृतिरुच्यते ।
सुखसंज्ञकमारोग्यं विकारो दुःखमेव च ॥

(PTO)

9. विभागान् निर्दिशत । (5)
औषधम् । दानानि ।
10. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायाम् उत्तरयत । (5)
नव गोप्यानि कानि ?
पुनर्वसोः शिष्याः के ?
कः अन्यं वैद्यं न समाश्रये ?
केषां जन्मान्तरसहस्रेषु दारिद्र्यं नोपजयते ?
नदी केन शुध्यति ?
11. रूपाणि लिखत । (5)
पठति । अभवत् ।
12. रूपाणि लिखत । (5)
पित्तम् शब्दः
13. विग्रहवाक्यं कुरुत । (5)
मृगेन्द्रः । क्षेत्रचरः । स्नानमूलाः क्रियाः । उष्णोदकम् । श्रमहरम्
14. यथोचितम् योजयत । (5)
शारीरस्थानम् - कलौ
पराशरः - ब्रह्मणस्तनयः
शारदम् - सुश्रुत
मरीचिः - हंसोदकम्
वाग्भटः - पुनर्वसुशिष्यः
15. अर्थम् लिखत । (5)
आयतनम् । स्थैर्यम् । मिताहारः । नित्यगः । अंशुः ।
16. प्रयोगं विपरिणमयत । (5)
वैद्येन आतुरः चिकित्सितः ।
सः मधुरं खादति ।
मया मात्रा सह देवालयः गम्यते ।
छात्राः क्रीडन्ति ।
त्वं पुस्तकं पठसि ।
